

Zaterdag

den 31sten Augustus.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, den 29sten augustus 1833.

STATEN-GENERAAL.

Als een vervolg der openingen, door den Minister van Buitenlandsche zaken, in de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal, op den 18den december II., met betrekking tot de Belgische kwestie gegeven, en in ons no. 68 vermeld, insereren wij thans den zakelijken inhoud der sedert uit de Vaderlandsche dagbladen bekend geworden staatkundige mededeeling van den Baron *Verstolk van Soelen*, in de zitting der gemelde kamer van den 1sten maart II.

Dezelve bestaat vooreerst in het ontwerp van overeenkomst tusschen Holland, ter eenre, en Frankrijk en Groot-Brittanie, ter andere zijde, de dato 30 december 1832 en door de zaakgelastigden der twee laatstgenoemde Mogendheden, bij twee gelijkkluidende nota's op den 2den januarij aan den Nederlandschen Minister ingediend; en in het tegen ontwerp, den 9den januarij door Zijne Exc: almede bij eene nota, aangeboden.

Den 16den januarij vereenigden zich de Baron *van Zuylen van Nyevelt*, de Prins *van Talleyrand* en de Burggraaf *Palmerston*, en werd door de gevolmagtigden van Frankrijk en Groot-Brittanie, alvorens tot de raadpleging nopens de conventie overtgaan, de beantwoording verlangd der vraag, of de Scheldevaart vrij en onbelemmerd was; welke vraag aanleiding heeft gegeven tot den volgenden brief van den heer *Verstolk van Soelen*, aan den Nederlandschen gevolmagtigden in Londen:

Aan Zijne Excellentie Mijnheer den Baron van Zuylen van Nyevelt, Gevolmagtigde der Nederlanden te Londen.
's GRAVENHAGE 25 januarij 1833.

Mijnheer de Baron,

Uwe dépêche van 13 januarij maakt melding van eene bijeenkomst, die gij den 16den aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken met den Prins van Talleyrand en Lord Palmerston gehouden hebt.

In die bijeenkomst heeft men van u inlichtingen gevraagd nopens de vrijheid der vaart op de Schelde. De navolgende ophelderingen zullen u in staat stellen, om dezelve te geven, en om uiteen te zetten, dat de Regering der Nederlanden de vrije vaart op de Schelde nimmer betwist heeft, en dat, zoo die vaart somtijds bij wijze van uitzondering belemmeringen ondervonden heeft, deze moeten worden toegeschreven aan den drang van omstandigheden, die van het Hof van 's Gravenhage niet afhankelijk waren.

Nadat Holland de blokkade der Belgische havens had daargesteld, besloot de Konferentie van Londen in haar protokol van 9 januarij 1831 aan den gevolmagtigde des Konings te doen kennen, » dat de vijf Mogendheden, de algeheele staking der » vijandelijkheden gewaarborgd hebbende, niet konden gedoo- » gen, dat van den kant van Zijne Majesteit maatregelen » van eenen vijandelijken aard in kracht wierden gehouden; » en dat, vermits de maatregelen, welke de vaart op de » Schelde belemmerden van zoodanigen aard waren, de vijf » Mogendheden verplicht waren, om voor de laatste maal derzel- » ver intrekking te vorderen." De Konferentie merkte aan dat » deze intrekking volledig zijn, en de vrije vaart op de Schelde » voor onzijdige vaartuigen, en voor die welke in Belgische » havens te huis behooren, herstellen moest, zonder dat er » andere tolregten of regten van visitatie zouden bestaan, dan » in 1814, vóór de vereeniging van België met Holland, » vastgesteld waren."

Het gezegde besluit was gegrond op de veronderstelling, dat de blokkade een maatregel van een vijandelijken aard was, en op het beginsel, dat alle vijandelijkheden moesten ophouden.

De hierboven vermelde mededeeling der Konferentie gepaard zijnde gegaan met de bedreiging, dat men zich de aanwending van dwangmiddelen voorbeheld, deed de Koning, den 25sten januarij 1831, uiteen zetten, » dat Z. M. beslo- » ten had zich niet tegen de overmagt te verzetten, en voor » het tegenwoordige, te rekenen van 20 januarij 1831 af, » aanschouwer te blijven van de vaart op de Schelde van on-

» zijdige of in Belgische havens te huis behorende schepen, » onder de stelligste protestatie en voorbehoud, zoo wel wat » betreft de gezegde scheepvaart zelve, als wat aangaat de » regten, welke Z. M. bevoegd was te heffen op de schepen, » die de Schelde bevaren." Bovendien verklaarde de Koning, » dat, ingeval de verplichtingen, die de Konferentie bij het- » zelfde protokol aan het zich noemende voorloopig Bestuur » van België had opgelegd, niet uitgevoerd, of later ver- » broken mogten worden, en ingeval de Konferentie als dan » mocht dralen met het nemen van maatregelen van geweld, » om dezelve te doen eerbiedigen, Zijne Majesteit zich voor- » behield, om op nieuw en onverwijld van zijn goed regt ge- » bruik te maken, en zoo wel de maatregelen van voor- » zorg op de Schelde, als de blokkade der zee kust te » herstellen."

In den geheelen loop der onderhandelingen is de Nederlandsche Regering van het beginsel uitgegaan, dat zij geenszins de sluiting der Schelde beoogde, en dat de vrije vaart op die rivier, behoudens de regten, het noodzakelijk gevolg moest zijn van een verdrag van scheiding tusschen Holland en België. Het ontwerp van overeenkomst, dat gevoegd was bij de Nederlandsche Nota van 9 januarij 1833 aan de Zaakgelastigden van Frankrijk en Groot-Brittanie, en hetwelk tevens aan de Hoven van Oostenrijk, Pruisen en Rusland werd aangeboden, levert het jongste bewijs daarvan op. De belemmeringen, die de Scheldevaart ondervond tijdens het protokol van 9 januarij 1831, waren dan ook slechts het onvermijdelijke gevolg van bijzondere omstandigheden, te weten van de blokkade der Belgische havens en van de maatregelen van voorzorg, die de militaire linie van Holland vereischte.

Teen Frankrijk en Groot-Brittanie in de maand november 1832 waren afgeweken van het beginsel, hetwelk bij het protokol van 9 januarij 1831 als voorwaarde van de vrijheid der schelde was vastgesteld, te weten, dat men zich van alle kanten van vijandelijkheden zoude onthouden, en toen zij, ondanks de besluiten der Konferentie van Londen, te midden van den vrede vijandelijke maatregelen genomen en ten uitvoer gelegd hadden tegen de Hollandsche koopvaarders en tegen de Nederlandsche troepen, die het kasteel van Antwerpen en onderhoorigheden bezetteden, toen beperkte de Nederlandsche Regering hare maatregelen van wedervergoeding tot het wegzenden uit hare havens, binnen een bepaald tijdstip, van de Engelsche en Fransche schepen, en tot het niet toelaten van diegene, welke nog willens mogten zijn, om zich naar die havens te begeven. Noch de aanval op het kasteel van Antwerpen, noch de voortzetting der tegen den Nederlandschen handel en scheepvaart genomene maatregelen, hebben het Hof van 's Gravenhage in dit besluit doen wankelen; meer dan één vaartuig uit genoemde landen, hetwelk in onze havens eene toevlugt zocht, heeft er allen bijstand genoten, dien het verlangen kon, en nog onlangs heeft een Engelsch schip dat op de kust van Terschelling gestrand was, aldaar het gewone gast-vrije onthaal gevonden.

Intusschen kon het niet anders of deze omstandigheden moesten invloed hebben op de Scheldevaart; en de Kabinetten van Londen en Parijs lieten niet onopgemerkt, hoe onvermijdelijk dit gevolg was. In de daad werd aan de Engelsche en Fransche schepen te Antwerpen en op de Schelde, even als te Amsterdam en Rotterdam, door de respectieve Consuls voorgeschreven, om onverwijld onder zeil te gaan, en reeds den 7den november 1832 werd door het tolbestuur te Londen het bevel gegeven om aan geene Engelsche schepen, bestemd naar de Hollandsche havens of naar Antwerpen, het uitklaren te vergunnen. Maar indien de vaart op de Schelde voor de schepen van Frankrijk en Groot-Brittanie tijdelijk afgebroken werd, dan bleef zij toch vrij voor de overige vlaggen, zelfs na de aankomst van het Fransche leger onder de wallen van het kasteel van Antwerpen. Eerst nadat dit leger de gemeenschap langs de Schelde belet, en de Nederlandsche vlag afgewezen had, die tot nog toe eene vrije gemeenschap met de Boven-Schelde had onderhouden, — eerst toen zag men zich genoodzaakt gelijksoortige maatregelen op de Beneden-Schelde te nemen, waardoor de vaart in het algemeen werd gestuit; eene daadzaak, die alleen veroorzaakt werd door de militaire stellingen en door de omstandigheden, welke het beleg van het kasteel van Antwerpen vooraf gingen, begeleidden en volgden.

Niettegenstaande het Fransche leger op dezelfs grondgebied en de vereenigde vloot naar Duins is teruggekeerd, is deze staat van zaken niet veranderd. De Nederlandsche scheepvaart wordt bij voortduring belemmerd; Nederlandsche krijgs- en zeelieden worden in Frankrijk terug gehouden, en de Belgen hebben laatstelijk aan de Beneden-Schelde stellingen ingenomen en gewapend, die zij vroeger niet bezet hadden, maar die door de Fransche troepen waren ingenomen geworden, en van waar zij op verschillende punten middelen van aanval voorbereiden, die eene verdubbeling van voorzorgen vereischen, om den *status quo* te kunnen handhaven.

Met hoe veel regt dus ook het Hof van 's Gravenhage—hetwelk tot deze onverwachte verwikkelingen geenszins aanleiding heeft gegeven, en hetwelk zich thans door openbaar geweld beroofd ziet van zijne voornaamste waarborgen op de Boven-Schelde—voor het tegenwoordige de vaart op de Schelde kunne verhinderen, zoo zal het toch ten deze geen gebruik maken van de volle uitgestrektheid der regten, die hetzelfde zich, in zijne verklaring van 25 januarij 1831, uitdrukkelijk heeft voorbehouden, en zal trachten dezelve met de belangen des handels en der scheepvaart over een te brengen.

Te dien einde zal hetzelfde zich niet verzetten tegen de vrije vaart op de Schelde, voor zoo verre en zoo lang de veiligheid en de verdediging van Holland zulks zullen gedoogen. Maar alsoo de Koning, toen hij in januarij 1831 besloot voor het oogenblik aanschouwer van die vaart te blijven, niet konde voorzien, dat het onveranderlijk door Nederland gevolgd stelsel van bevrediging twee jaren later nog niet tot eene schikking zoude geleid hebben, en daar Z. M. ten deze niet langer, en stajdig met de belangen van Holland, eene lijdelijke houding kan blijven bewaren, zoo behoudt Dezelve zich voor, en is voornemens, om onverwijd gebruik te maken van zijn regt, hetwelk door de Conferentie zelve, in haar negende protokol van 9 januarij 1831, is erkend geworden.

Het genoemde stelsel zal insgelijks op de Engelsche en Fransche en in Belgische havens te huis behoorende handelsvaartuigen worden toegepast, in de veronderstelling, dat de door Frankrijk en Engeland tegen de Nederlandsche scheepvaart genomen maatregelen worden ingetrokken, en dat de Nederlandsche krijg- en zeelieden, die in Frankrijk worden terug gehouden, met wapenen, goederen, enz., teruggezonden worden. Indien dit geen plaats vond, dan zoude Nederland in het geval zijn van insgelijks, ten opzichte der Schelde, de bepalingen te handhaven van het koninklijk besluit van 16 november 1832, hetwelk officieel is bekend gemaakt, en waarbij het wegzenden bevolen wordt der Engelsche en Fransche schepen, die uit zee op het Nederlandsche gebied mogten aankomen.

Gij zijt gemagtigd, Mijnheer de Baron, om den inhoud dezer dépêche aan HH. Exc. de Heeren Vertegenwoordigers der Hoven van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Britannie, Pruisen en Rusland te Londen mede te deelen, en hun een afschrift daarvan te overhandigen.

Ik verzoek Uwe Excellentie de vernieuwde verzekering mijner Hoogachting aan te nemen.

(Getekend) VERSTOLK VAN SOELEN.

De bovenstaande brief aan de gevolmagtigden van Frankrijk en Engeland medegedeeld zijnde, zoo werd door dezen op den 30sten januarij, aan den Baron van Zuylen voorgesteld, om de gesmaakte onderhandelingen weder optevatten. Zijne Exc. bewilligde daer niet in, maar verklaarde dat ofschoon hij bereid was om over de voorloopige conventie te onderhandelen, zijne volmagten ten aanzien van een definitief traktaat, evenwel verstrekt waren bij de vijf Heeren; welke verklaring den 1sten februarij, in de toen nader gehouden bijeenkomst, nog herhaald werd. Den volgenden dag werd het gewijzigd ontwerp, den 9den januarij door Nederland aangeboden, geheel verworpen; en het ontwerp der beide Mogendheden van den 2den dier maand, wederom te berde gebracht, vermeerderd met drie artikelen betreffende de neutraliteit van België, eenen wapenstilstand en eene verbindtenis tot het onderhandelen van een definitief traktaat.

Bij diezelfde gelegenheid bood men den Nederlandschen gevolmagtigde een ontwerp aan van een nieuwen inhoud, waarin onder anderen de ontruiming van het wederzijdsch grondgebied met stilzittigen werd voorbij gegaan.

De Nederlandsche gevolmagtigde ontwikkelde mondeling de redenen, welke het aannemen dier ontwerpen verhinderden en droeg den 3den februarij een ander voor, waarin hij trachtte, de over en weder hetwistte punten ter zijde stellende, aan deze voorloopige onderhandeling de meest eenvoudige rigting te geven. In eene conferentie van den volgenden dag, werd dit ontwerp echter afgekeurd en boden de beide gevolmagtigden een vierde ontwerp van hunne zijde aan, hetwelk door het indienen van een nieuw concept door den Baron van Zuylen, op den 6den februarij ten gevolge had, welke stellingen elders door hem op den 7den dier maand, ter kennis van de gevolmagtigden van Oostenrijk, Pruisen en Engeland, die overigens geen deel aan deze voorloopige onderhandelingen genomen hebben.

Het antwoord op dit ontwerp, de dag 14 februarij, is vervat in de nota van den Prins van Talleyrand en van Lord Palmerston, reeds in ons no. 81 medegedeeld; zijnde de-

zelve door de Nederlandsche Regering beschouwd als geheel van een geschiedkundigen aard, mitsgaders evenmin bestemd om de onderhandelingen te doen teruggaan, als om dezelve te bevorderen. Gemelde nota is dan ook door den Minister *Verstolk van Soelen*, in den vorm eener memorie op den 26sten februarij beantwoord. Wij zullen dit belangrijk stuk in een volgend nummer mededeelen.

Zijne Excellentie voornoemd, eindigde dezelf openingen aan de Staten-Generaal, in volgender voege:

»Middelerwijl berigte ik aan den Baron van Zuylen van Nijvelt, dat, de Koning zijnen sedert lang geuiten wensch, om naar het vaderland terug te keeren, hebbende ingewilligd, mij was opgedragen, hem op nieuw Zijner Majesteits hooge tevredenheid te betuigen, over zijne beredeneerde nauwkeurigheid in het nakomen zijner voorschriften, over de bekwaamheid, waarmede hij de hem toevertrouwde tijdelijke zending te Londen had weten te vervullen, en over zijnen onvermoeiden ijver om de zaak van het goede regt te doen zegenvieren, ten blijke waarvan de Koning hem benoemd had tot Minister van Staat.

Het voornemen Zijner Majesteit is, om zoodra mogelijk een gezantschap naar Engeland af te vaardigen, ter vervulling eener bijzondere zending, strekkende om door eene voorloopige overeenkomst, de betrekkingen met Frankrijk en Groot-Britannie op den vorigen voet te herstellen, en om dus doende op nieuw den weg te openen, langs welchen de Koning, gezamenlijk met de vijf Mogendheden, tot onderhandelingen over de eindelijke voorwaarden van scheiding tusschen Holland en België zal kunnen werken. De aard der voor dat gezantschap bestemde voorschriften geeft grond om te vertrouwen, dat het oogmerk, hetwelk men bedoelt, zal bereikt worden, en de Regering hoopt, dat de nadere berigten, die nog uit Londen worden te gemoet gezien, haar zullen in staat stellen, deze voorgenomene zending weldra te verwezenlijken."

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Uit Utrecht meldt men van 26 maart:

Heden droeg de Hoogleraar *A. Simons*, aftredende Rector-Magnificus, het bestuur dezer Hoogeschool over aan den Hoogleraar *Th. G. van Lidth de Jende*, door Z. M., voor het volgende Akademie-jaar, tot Rector-Magnificus benoemd, na het houden eener plechtige redevoering: *De imitations Natura, in omni arte acula* (de nabootsing der natuur in alle kunst).

Gouden eereprijzen en loffelijke getuigschriften werden uitgereikt: in de *Faculteit der Letteren* aan *T. P. Tresling*, Cand. in de Letteren en Regten aan de Hoogeschool te Groningen, en aan *J. C. G. Boot*, Cand. in de Letteren aan deze Hoogeschool te Leiden; in de *Faculteit der Wis- en Natuurkunde*, aan *G. Broers*, Cand. in de Geneeskunde, aan deze Hoogeschool, en aan *J. M. Leendertz*, Student in de Geneeskunde aan de Hoogeschool te Leiden; beide met gelijke eer; in de *Faculteit der Geneeskunde*, aan *Th. A. van Schermbek*, Cand. in de Geneeskunde aan deze Hoogeschool.

Tot Secretaris van den Senaat is, voor het volgende Akademie-jaar, in plaats van den aftredenden Secretaris *Th. G. van Lidth de Jende*, benoemd de Hoogleraar *A. Simons*.

ENGELAND.

Den 26sten maart is te Londen eene volksvergadering gehouden, ten doel hebbende, om eene inschrijving ten voordeele der uitgeweken Polen, welke zich in die hoofdstad bevinden, te openen. Een aantal parlementaliden en vele aanzienlijke Polen waren daarbij tegenwoordig, en het heeft in de vergadering niet aan levendige uitboezemingen tegen Rusland en ten voordeele der Polen ontbroken. Als een zeldzaam verschijnsel in zulk eene volksvergadering mag het worden aangemerkt, dat *Lucien Buonaparte* daarbij in de Fransche taal het woord heeft gevoerd. Hij heeft vervolgens zijne tien ponden sterlings, onder uitbundig gejuich, voor de Polen ten offer gebracht. Sommige der uitgewekenen van deze natie hebben in hunne landtaal voor de gunstige gezindheid der vergadering bedankt, die de vertolking van deze dankbetuiging insgelijks met levendige toejuiching begroette.

FRANKRIJK.

— De fraaije gedenkzuil op de place Vendôme te Parijs, ter herinnering aan de overwinningen van Napoleon in 1805 opgericht, zou volgens Parijsche berigten van den 10den februarij, eerslang weder op haren spits met het standbeeld van Napoleon versierd worden. Dit standbeeld is elf voeten hoog en door den Heer *Seurre* in brons gegoten. Het stelt den grootsten veroveraar onzer eeuw voor, in het Fransche uniform gekleed, en half in eenen grooten mantel gewikkeld. Zijn hoofd prijkt met den bekenden driekanten hood. Tot 1814 stond onder den keizer, die zich op den top der zuil bevindt, een borstbeeld van Napoleon, hetwelk toen door de bondgenooten, die de zuil zelve ongeschonden lieten, werd weggenomen.

SPANJE.

De Fransche dagbladen van den 30sten januarij geven de volgende berigten uit Madrid van den 27sten, betrekkelijk opregerige bewegingen, die te Leon hebben plaats gehad:

» In den avond van den 17den ontstond er op de markt te Leon plotseling eene zamenscheiding van omstreeks 1,500 personen, die de kreeten: *Leve Don Carlos! weg met de Koningin!* deden hooren. De overheid, die tot dien tijd toe geen kwaad vermoed had, deed terstond de alarmtrom roeren, de bezetting onder de wapenen komen, en petrouilles de stad doorkruisen. Aanvankelijk werd er tegenstand geboden en hier en daar gevochten; maar tegen drie ure des morgens werden de troepen den opstand meester, en hadden zij de zamenscholingen uit een gejaagd. Intusschen had een deel der opstandelingen eene der poorten vermeesterd, en was daardoor ontvlugt, zich onder het uitbraken van oproerige kreeten in de omstreken verspreidende. Eene afdeeling der bezetting werd hun terstond achter na gezonden, doch spoedig weder terug geroepen; want de Regering ontving met eenen renbode het bericht, dat een groot gedeelte van het gewest insgelijks in opstand was, om de zamengezwoeren in de stad te ondersteunen, en dat er ook in Galicie en Asturie bewegingen plaats hadden. Tevens ontving zij tijding, dat er uit Zamora en Valladolid troepen vertrokken waren, om de bezetting van Leon te versterken.»

In een naschrift tot deze berichten wordt gemeld, dat er ook in Grenada en andere steden van Andalusië oproerige bewegingen waren uitgebarsten, en dat de Regering dadelijk troepen derwaarts had gezonden.

PORTUGAL.

De laatste berichten, die men den 8ten maart te Londen uit Lisbon had, gingen tot den 26sten en die uit Oporto tot den 21sten februarij. In het Regeringsblad van den 23sten is een besluit van den Hertog de Cadaval voorgekomen, waarbij de Bevelhebber van een kasteel aan den Taag, die voor eenige weken op twee Fransche brikken heeft doen schieten, daarvoor van zijnen post ontzet en voor eenen krijgsraad geroepen wordt. Men vleide zich, dat de Fransche Regering met deze voldoening tevreden zou zijn, en dat dus de nieuwe verschijning van eene Fransche vloot in den Taag, waarvoor men reeds ernstig vrees begon te koesteren, geene plaats soude hebben.

Te Oporto bleven de zaken steeds in denzelfden toestand. De Miguellisten legden er zich voornamelijk op toe, om den toevloed van levensmiddelen naar de stad af te snijden, hetgeen hun gedurende het ongunstige jaargetijde goed gelukte, als wanneer het strand ten noorden van den Douro, waar sedert het sluiten dier rivier, de schepen voor Don Pedro aankomen, moeilijk te naderen is. Het gevolg van dezen maatregel was, dat te Oporto aan verscheidene eerste levensbehoefden gebrek heerschte, en de soldaten van Don Pedro zich, bij gemis van vleesch, met een schraal rantsoen brood en gedroogden visch moesten behelpen. Desniettemin waren, volgens sommige berichten uit Oporto, de soldaten vol strijdlust. De toestand der ingezetenen dier stad was intusschen diep treurig. De Miguellisten beschoten dezelve bij tusschenpoozen zeer hevig, waardoor van tijd tot tijd eenige ingezetenen het leven verloren en aan hunne woningen veel schade werd toegebracht. Bij al deze ellende kwam nog, dat die ingezetenen, door eene besmettelijke ziekte, omstreeks 20 of 30 personen verloren. De Miguellisten tusschen de beide partijen bepaalden zich overigens meestal tot schermutselingen bij St. Joao da Foz, de plaats, waar de schepen met versterking van manschap voor Don Pedro gewoonlijk aan wal komen.

Het smaldeel van den vlootvoogd Sartorius bevond zich niet meer in den Douro. Hij had zich genoodzaakt gezien in de Spaansche haven Corunna eene schuilplaats te zoeken; doch zou zonder de tusschenkomst van het Britsche lineschip St. Vincent, hetwelk in die zeehaven lag, door de Spaansche overheden daaruit verjaagd zijn geworden.

De vloot van Don Miguel lag steeds in den Taag, en werd gereed gemaakt, om weder voor den mond van den Douro te gaan kruisen.

TURKIJE.

De berichten van den 8ten Februarij uit de Turksche hoofdstad zijn van een gunstiger aard. De Oostenrijksche Beobachter van 22 Februarij deelt daaromtrent het volgende mede:

» Door eenen renbode, die den 8ten Februarij door den Oostenrijkschen Internuntius bij de Porte, Vrijheer von Ottenfels, afgezonden is, heeft men de tijding ontvangen, dat de Keizerlijk-Russische Luitenant-Generaal Murawieff den 5den dezor, van Alexandrie terugkomende, bij de Dardanellen was aangekomen. Daar een hevige Noordewind de doorvaart van het kanaal moeilijk maakte, zoo werd de Generaal met eene door den Heer Butenieff [Russisch Gezant] afgezonden sloep naar Konstantinopel afgehaald.

» De door genoemden Generaal uit Alexandrie medegebrachte tijdingen, die reeds ten volle bevestigd zijn door het officiele uit Klein Azie bij de Porte ontvangen bericht, dat Ibrahim-Pacha te Kiutahieh het bevel van Mehemed-Ali gekregen had, om zijnen togt te staken en eene wapenstilstand te sluiten, kunnen wij aan onze lezers niet beter bekend maken, dan door middel der volgende officiele nota, die den 7den dezor door den Vrijheer von Ottenfels aan den Reis-Effendi is ingediend, en tot welker mededeeling wij gemagtigd zijn.

» Nota van den K. K. Internuntius, Vrijheer von Ottenfels, aan den Reis-Effendi.

» Ik haast mij aan U Exo. te melden dat ik door den Keizerlijk-Russischen Luitenant-Generaal Murawieff, die uit Alexandrie terug gekeerd is, berichten van den K. K. Konsul-Generaal aldaar ontvangen heb, waarin hij mij kennis geeft van de wijze, op welke hij de voorschriften uitgevoerd heeft, die hem door mij den 6den Januarij, op bevel van het Keiz. Oostenrijksche Hof, gezonden waren, en die ik de eer had aan het Ottomannische Ministerie mede te deelen.

» Deze voorschriften zijn aan den Heer von Acerbi door eene Oostenrijksche korvet nog vroeg genoeg geworden, om zijne po-

gingen met die van den Luitenant-Generaal Murawieff te vereenigen, en dus doende Mehemed-Ali te overtuigen van de volkomen overeenstemming van bedoelingen der beide Keizerlijke Hoven opzigtelijk zijn gedrag jegens Z. H. den Sultan, van de onveranderlijke vriendschap van den Keizer, mijn verhevens Meester, jegens dezen Souverein, en van zijne levendige belangstelling in alles wat het welzijn van het Rijk betreft.

» Mehemed-Ali heeft aan den K. Oostenrijkschen Konsul-Generaal stellig verklaard, dat hij bereid was zich te onderwerpen aan zijn wettigen soeverein, welks verdere bevelen hij verwachtte; dat hij den Muschir Rifaat Halil-Pacha, dien Z. H. aan hem had afgezonden, om hem deszelfs bedoelingen te doen kennen, met de grootste onderscheiding en eerbewijzen soude ontvangen, en inmiddels aan zijnen zoon Ibrahim bevel gezonden had, om de vijandelijkheden te staken en niet verder voort te rukken.

» Terwijl ik deze narigten ter kennis van Uwe Excellentie breng, darf ik mij vleijen, dat dezelve daarin een nieuw bewijs zal vinden van het levendige belang dat het Keiz. Oostenrijksche Hof in het herstel des vredes en der rust in het Ottomannische Rijk stelt, en van de opregtheid van deszelfs pogingen, om daartoe naar vermogen bij te dragen.

» Ik neem deze gelegenheid waar, enz.

» OTTENFELS.»

MENGELINGEN.

(Vervolg van no. 94 der Javassche Courant.)

Frankrijk had, onder Lodewijk XIV ten jare 1666, den oorlog aan Engeland verklaard, en beloofd bij de zeemagt van onzen staat eene vloot te zullen voegen; doch dezelve werd onder allerlei voorwendsels wegens de eerbetooningen opgehouden; zoo dat zij niet voor den herfst in zee stak, en zich nimmer met de onze vereenigde.

De Staten, te vrede met de verzekering dat zij Frankrijk niet tot vijand hadden, en in het bedrijf des oorlogs te wel ervaren om de zorg voor hunne verdediging op bondgenooten te laten aankomen, beijverden zich ten sterkste om eene ontzaggelijke scheepsmagt in zee te zenden. 85 oorlogschepen, behalve de branders en jagten, staken onder aanvoering van den Admiraal Michiel Adz. de Ruiter den eerste Junij in zee.

Eer deze vloot uitliep, was de jonge Prins van Oranje, WILLEM III, met den Kourvorst van Brandenburg en andere Grooten naar Texel gegaan om haar te bezichtigen, en de kreeten des scheepvolks: « *Vloot de Prins van Oranje!* » klonken alomme door 's Lands vloot. De Engelsche vloot was 78 a 80 schepen sterk, onder het bevel van Prins Robert en den Generaal Monk, destijds Hertog van Albemarle.

Op de hoogte van Duins geraakten deze beide vloten met elkanderen slaag. De Ruiter, besloten hebbende het gevecht te beginnen, sprak zijne scheepsbevolking met deze woorden aan: » *Mannen! het welvaren van den Staat hangt af van den uitslag van dit gevecht. Laat ons dan met eenen vasten, onoverwinnelijken en kinderen, vromelijk strijden. De gansche wereld heeft nu het oog op ons; wij hebben onze vijanden niet te vreezen en ook niet te verachten, want het zijn zeelieden en soldaten. Neemt dan een bestendig opzet van te overwinnen of te sterven. Elk west, wat order ik heb gegeven; elk en een ieder volvoere zijnen pligt.* »

De slag vangt aan. De Engelschen, begunstigd door den wind, richtten door een hevige vuur onder onze vloot eene vreeselijke verwoesting aan. Het schip van Tromp werd, na twee uren strijdens, geheel doorboord; zoo als ook dat van Van Nes. De Ruiter werd insgelijks derwijze gehavend, dat hij zich genoodzaakt zag, op een ander schip over te gaan, en nu bracht hij het door zijn beleid en door zijne dapperheid zoo verre, dat hij niet slechts Tromp reddde, maar zelfs het gevecht, hetwelk tot den avond duurde, geheel herstelde. Hij schoot aanstonds een Engelsch oorlogschip van 50 stukken in den grond; daarna nog een ander van 70 stukken, het schoonste van de Engelsche vloot; voorts verbrandde hij nog drie Engelsche schepen, ieder van 70 stukken. Dit was de heerlijke zegespraal van den Eersten dag.

Naauw was de dageraad weder aangebroken, of de onzen brandden reeds van verlangen om op nieuw te strijden. Tromp had wederom, even als den vorigen dag, door zijnen te driftigen heldenmoed zich te diep onder den drom der vijandelijke schepen begeven; wederom werd hij deerlijk gehavend, maar rustig en met de grootste bezadigdheid stapte hij over aan boord van een ander schip, en vocht met vernieuwde woede. Toen vooral was het, dat alle onze vlootvoogden de grootste wonderen van dapperheid verrichteden; Englands kusten sidderden van het gebulder der donderende yuermonden; niets kon den heldenmoed der onzen wederstaan. Der Engelschen verlies was op dezen tweeden dag nog aanmerkelijker dan den vorigen. Acht der grootste Engelsche schepen werden door de onzen verbrand, en in den grond geschoten, waaronder de *Prince Royal*, het grootste en schoonste schip hunner geheele vloot, als ook hun Schout-bij Nacht van de witte Vlag met 400 man en de geheele toerusting. Zes andere schepen werden door de Hollanders genomen, die dezelve tot diep in den nacht vervolgden; en ook werd de ridder Aiscue, de Engelsche Admiraal van het eskader der witte Vlag, op zijn prachtig schip de *Royal Charles* gevangen genomen; doch zijn schip op eene zandplaat vervallen zijnde, werd hetzelfde door De Ruiter verbrand.

De derde dag was, als ware het, een rustdag, want, hoe zeer ook De Ruiter, blakende van ijver en heldenmoed, den strijd wilde hervatten, kon hij niet aan den slag komen, want Albemarle was naar de rivier van Londen gevlugt. Toen bekwamen de Engelschen eene versterking van 25 schepen, en gevoelden zich daardoor bemoeidigd den strijd te hervatten, schoon zij zelve velen hunner reddeloos geschoten schepen in den brand staken, opdat zij niet door de onzen mogten genomen worden.

Nu was het de vierde dag, en de Engelsche vloot zoo aanmer-

kelijk versterkt, trachtte nu de schande der drie vorige dagen door eenen nieuwen zeeslag uit te wisschen. Den strijd vertoende zich nu aan onze zijde meer haghelijk dan te voren, en De Ruiters zag niet anders dan een zwaarbedenklijk en hevig hardnekkig gevecht te gemoet; doch op eens hervat hij zijnen moed, en van dat oogenblik af aan, is niets in staat zijn onverschrokken heldenarm te wederstaan. Hij seint alle de bevelhebbers der schepen aan zijn boord, geeft zijne bevelen; en, kort maar met klemmenden nadruk spreekt hij hen en, in hen, alle zijne dappere strijdgenooten, met deze woorden toe:

«Mannen! Hier ziet gij de Engelsche, hier ziet gij de Nederlandsche oorlogsvloten. Wat de Engelachen tegen ons vermogen, hebben u de vorige dagen geleerd. De strijd van eenen dag, daar 's Lands wel- of kwalijkvaren van afhangt, hebt gij nog met mij uit te houden. De magt om het Vaderland te verdedigen is u ter hand gesteld. De Heeren Staten, Vaders des Vaderlands, onze bloedverwanten, onze vrouwen en kinderen, onze liefste panden, haken naar den gelukkigen uitslag. Gij zult u toch de zegelkrans, welke gij in het gevecht van drie dagen hebt weggesloopt, niet laten ontrooven. Het is dezelfde vijand, welchen gij gisteren zaagt vlugten. Toont u dan als soldaten! Beter is het, voor het Vaderland te sterven, dan, als schelmen loopende, hetzelfde ter prooije der vijanden te laten. Gij moet vechten voor de vrijheid, of slaven worden en in de Engelsche kerkers van honger, ongemak en stank vergaan. Indien gij elkander getrouwelijk bijstaat, dan is de overwinning door Gods zegen in uwe hand. Gij ziet den vijand reeds aankomen, met de tong valt niets meer te doen, nu moet men met de vuist vechten.»

Hierop begon hij des morgens ten 8 ure. In het begin was de strijd twijfelachtig. Verscheidene schepen, van weerszijde, werden volslagen reddeloos geschoten. Doch na den middag gaf De Ruiters het sein tot eenen algemeenen aanval, en tevens het bevel om van alle kanten op de Engelschen los te branden. Dat bevel werd zoo naauwkeurig en met zoo veel ijver volvoerd, dat de Engelschen, zwichtende, hun heil in de vlucht moesten zoeken. Tot 7 ure des avonds zette De Ruiters den vijand na, vol hoop om het grootste gedeelte der vloot te kunnen nemen of vernielen, toen het opkomen van eenen digten mist hem de verdere vervolging moest doen staken. De vluchtende vijand was zoo verre heen gegaan, dat men des anderen daags van de stengen der Nederlandsche schepen, die zoo roemvol het Zeeveld hadden behouden, geene Engelschen meer in het oog kon krijgen. Om zich te bergen waren zij in de naaste havens binnen geloopt; waarop nu De Ruiters het sein gaf om af te wenden en de Wielingen op te zoeken.

Ook onze Cornelis Tromp overdekte zich in dezen slag met laauweren, zijn stoutmoedig inloopen in de digtste drommen der vijanden, en zijn keer op keer verwisselen van schip, telkens met vernieuwden moed de grootste gevaren trotserende, baarde zulk eenen schrik onder de vijanden dat de meesten hunner de schepen, waarop zij zijne vlag zagen waaijen, niet durfden naderen, en, zoo veel zij konden, daarvan afhielden. Sommigen zelfs vraagden elkander met verbazing: «Of er dan vijf of zes Trompen in de Hollandsche vloot waren?»

Grootere overwinning werd er nimmer op zee behaald. In deze vier dagen hadden de Engelschen niet minder dan drie-en-twintig hunner grootste en zwaarste schepen, behalve zeer vele andere vaartuigen met 6000 man aan dooden en 2600 man aan gevangenen, verloren. In dezen eeuwig roemruchtigen zeeslag muntte De Ruiters niet slechts uit door de bewonderingswaardige vroedheid zijner verordeningen en bevelen, maar ook door onverschrokkenheid en snelheid van uitvoering. Men noemde hem daarom niet ten onrechte: «De ziel der oorlogsvloten, door wiens vernuft zich alle de leden van dat groote ligchaam bewegen en vechten.» En ook zeide men van hem, dat hij «de hand was, die de maat sloeg in de grove muzyk van zoo vele duizende kartouwen.» Met één woord: hij werd aangezien als de gelukkige sterveling te zijn, wien de Voorzienigheid had verkozen om den trots der vermetelen te vernederen, die zich de heerschappij der zee wilden toe-eigenen.

Te regt mogt onze Helmers dan ook van De Ruiters zingen: «Vier dagen streed 's Lands Held om de oppermagt der golven: Vier dagen was de zee in rook en vlam bedolven; Vier dagen beefde de aarde en zee van 't krijgsgerucht; Ja, 't scheen dat de Etna, aan Sicieljes strand ontvlugt, En, vlottende op de zee, zijn sulferolammen slaakte, En stroomden vloeibaar vuur uit zijnen afgrond braakte; Maar uit die hel van vuur, dien schrikbren zwavelgloed, REES NEERLANDS WATERLEEUW MET ONVERZWAKTEN MOED.»

(het vervolg hierna.)

ADVERTENTIEN.

De Resident van Batavia brengt bij deze ter kennis van het publiek dat de volgende banknoten kopergeld vermist, zijn te weten:

Drie groot ieder f 1,000 (en niet f 100, zoo als in de vorige courant abusivelijk is opgegeven), waarschijnlijk gemerkt no. 96, 97, en 98.

Indien een of meer dezer bankpapieren in betaling of ter verwisseling mogten worden aangeboden, verzoekt de ondergeteekende den houder derzelve, wanneer die niet genoegzaam mogt bekend wezen, aantehouden, en anders diens naam en woonplaats aan den ondergeteekenden op te geven; zullende de geen die een of meer dezer biljetten te regt brengt door den eigenaar in billijkheid beloond worden.

BATAVIA,

De Resident van Batavia.

den 31sten aug. 1833.

VAN CATTENBURCH.

— De Resident van Besoekie en Banjoewangie, brengt bij deze ter kennis, dat door de Kruisprauw no. 3, op den 6den julij II., ter hoogte van Oedjong Janka, van de zeeroovers is hernomen eene prauw Tjomplong groot drie koijangs, lang over steven vier en twintig voeten en breed zeven en een halve voeten, beladen met 2900 stuks leggerduigen, 30 stuks oesoeken, 5 stuks planken, 14 stuks dwarsbalken en 1 kromhout, thans liggende in de rivier van Besoekie.

Wordende mitsdien degenen, welke hierop eenige aanspraak kunnen maken, opgeroepen om zich voorzien van een bewijs van eigendom, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden, aantemelden; zullende ingeval zich niemand mogt opdoen, met gemelde prauw en lading, worden gehandeld overeenkomstig de bestaande bepalingen.

BESOEKIE,
den 20sten aug. 1833.

De Resident voornoemd,
DE BRUIJN PRINCE.

EDICTALE CITATIEN.

Pro Fisco. Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Batavia, op het daartoe door den Fiscaal bij denzelven Raad *Jacobus Cornelis Schmidt R. O.*, voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, gedaan verzoek hebben verleend het eerste default en admisisie tot het doen eener tweede citatie bij edicte *ad valvas curiae*, op en tegen alle degenen die vermeenen mogten enig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierna te melden penningen, zijnde de overschietende gelden uit de daarbij vermelde verevende desolate boedels welke door de regt hebbenden ondanks de daartoe gedane oproepingen, onafgehaald zijn gebleven, dan wel waarvan geene toewijzing bij vonnis aan iemand is gedaan, als: f 8:72, zilvergeld uit den boedel van wijlen *K. C. Bosse*, in leven gewezen notaris te Batavia, overleden aldaar den 4den augustus 1830; f 49:33 zilvergeld, uit den boedel van wijlen *T. W. C. Lachman*, in leven ambtenaar op wachtgeld, overleden den 10den januarij 1832; f 89:56 zilvergeld, uit den boedel van wijlen *Mr. J. Kuardi Tresling*, in leven advocaat en procureur, alhier overleden den 19den januarij 1831, welke gelden onafgehaald zijn gebleven. Voorts f 139:51½ zilvergeld, uit den boedel van wijlen den chinees *Kie Tjanjoen*, in leven apotheker, overleden den 5den augustus 1830; f 142:99 koper en f 2953:25½ zilvergeld, uit den boedel van wijlen *A. Vincent*, in leven secretaris der residentie Padang, overleden den 21sten mei 1828, van welke gelden geene toewijzing is gedaan.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij den raad van justitie voornd bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk die zouden vermeenen enig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde penningen, om op donderdag den 3den october 1833 's morgens te 8 uren ter openbare rol van welmelden raad in persoon dan wel bij gemagtigden te compareeren, ten einde het eerste default te purgeeren en als nog te hooren refereeren aan den op den 22sten augustus jl. ingedienden eisch.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd van de puije van het raadhuys op den 23sten augustus 1833.

De 1ste gezworen exploitateur voornoemd,
SCHOUTEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

Op maandag den 2den september 1833.

Voor een huis op de buiten Tijgersgracht, van bijwege van executie achterhaalde goederen, als: chineesche meubelen, wagens, paarden, chitsen, fijne en ordinaire witte linnens, sarongs, gingangs, en vele andere goederen meer.

Op grond der veelvuldige artikelen zullen vendumeesteren geene bijgebragte goederen laten opveilen.

En precies te 11 uren.

De vijf vastigheden breeder omschreven in de couranten van den 10, 14 en 17 augustus 1833 no. 89, 90 en 91, toebehoorende aan de chinezen *Tjie Bokko* en *Koe Tji-angko*.

Op dinsdag den 3den september 1833.

Voor het sterfhuis van den hoogedelen gestrengen heer, den Generaal Majoor *G. J. Holsman*, van wagen en rijpaarden, waaronder een groot schimmel basterd persiaansch rijpaard, enz.; voorts van een goed geconserveerden inboedel bestaande uit: moderne mahoniehouten consoles, canapés, stoelen, tafels, ledskanten, extra-groote en fraaije spiegels en schilderijen, vergulde theeserviezen, hang-, muur en

(Zie eerder het Bijvoegsel.)

Om dat wesen staat van het fonds nu te tonen, volgen wij wederom hierbij:

1°. De op 1° januarij 1833 beleende som van **f 335,588: 80^s**
 Hetzelve bedrag bij ons laatste verslag **f 180,659: 16**
 Byvoegen:
 Het bedrag der hierboven in afgeen gestelde, naar Ne- **f 20,000: 00**
 derland gemaakte **f 4,197: 55**
 Idem over het jaar 1831 **3,912: 56**
 Idem van restitutie en redressen over die tijdvakken **717: 46**
f 208,486: 73

Afzetten:

Volgens bovenstaande rekening in Nederland uitgegeven:
 Aan verhooging van gepensioneerde officieren over het **f 63,339: 44^s**
 Idem over het jaar 1831 **43,771: 83^s**
 Aan commissie en provisie penningen **2,304: 72**
 over deze uitbetalingen **493: 47**
 Aan verlies bij discont van f wissel **183: 81**
 Aan restitutie, en redressen over het **f 110,003: 28**
 jaar 1831 **f 99,483: 43**
f 431,072: 25^s

Zoodat het fonds, wat nu verre ons de ontvangsten en uitgaven bekend zijn, op 1° januarij 1833 geheel vooruit is een som van **f 570,334: 88^s**

Watzen echter moeten worden afgetrokken de in Nederland gedane ons nog niet bekende betalingen gedurende het jaar 1832, welke bij begroeten op f 45,000; zoodat het fonds, dat bij ons vorig verslag, na aftrek der in Nederland te betalen f 100,000, nog omstreeks f 488,000 te voren stond, gedurende het jaar 1832 omtrent f 37,000 is voortuit gegaan, hetwelk gedeeltelijk een gevolg is van de opbrengst van contributionen over vroeger tijdvakken, en de staking der betaling van de verhooging van meerdere gepensioneerden, in Nederland tijdelijk en gedeeltelijk gesloten; doch, tenzoo den gunstigen invloed der resolutie van den 18den augustus 1831 no. 1, op den staat van het fonds bewijst.

Even als in vorige jaren laten wij hier weder volgen een kort overzicht over het getal gepensioneerde, uit het fonds verhooging genietende, officieren.

Genoten verhooging op 1° Januarij 1833
 Toegelegd idem gedurende het jaar
 Overleden of weder in activiteit gesteld
 Blijven verhooging genieten op 1° Januarij 1833

Genoten	Toegelegd	Overleden	Weder in activiteit gesteld	Blijven genieten	Totaal		
12	16	5	60	18	17	120	
1	1	2	10	2	3	21	
1	12	17	7	70	20	23	150
1	1	3	1	2	3	9	
1	12	14	60	18	20	141	

Opgemaakt te Batavia, den 18den Augustus 1833.

De Directeuren van bovengemeld Fonds,

LUCASSEN,
 DE KOCK-VALLEEUWEN,
 PERIE.

De aansenster,
 F. SCHULTZE.

ZATURDAG den 31sten Augustus 1833.

tafelstolpen, bronzen en plecten australen tafel en hanglampen, glaswerken, juweelen, waaronder eene fraaie briljante speld wegens de karmel, goudwerken, hollandsch en naar de laatste smaak bewerkte zilverwerken, plectwerken, horloges, gouden en zilveren pastamenten, enz.

Op woensdag den 28den september 1833.

In het armoer huis, van meubilaire goederen, kisten en koffers, kleederen en andere goederen meer.

En precies te 11 uren.

Voor rekening van *Abdulla*.

Zeker erf, bebouwd met een bamboezen makassaarsch huis met pannen gedekt, gelegen buiten dater stadspoort Rotterdam, in het oosterveld het 26 deel van het blok D, sub no. 53 tot 62 bij de verponding doorlopende onder no. 3589.

Op donderdag den 5den september 1833

Voor het sterfhuis van den heer *A. Michiels*, op Jacara, van de hand van *W. J. J. J.*, diverse monterings stukken van hoeden, epauletten, dragons, sabels, degenen, pieken en andere inlandische wapenen, van kristen, klewangs als anderszins, geweer, pistolen, waarvan een paar ingelegd; voorts hagel, schalen en gewigten voor goudstof en gouden mantlen, diverse stouwen en andere lijwaden en het geen verder zal worden te voorschijn gebragt.

Op vrijdag den 6den september 1833.

Voor de toko van *Polasek*, op Goenong Saharie, van goede roode, rijk, mader, en witte wijn, brandewijn, seltzerwater, boter, hammen, manilla sigaren, tabak, groene en zwarte thee, spiegel, tafelpolpen, engelsch linnen, gingangs, geele sarongs, dames kleederen, shawls, zijden doeken, gras- en keiserlijk linnen, sijn gemakte hemden, en diverse soorten van hennep en hennep, glas en mede, en de cologne en lavendel water, en voor rekening van anderen van wagens, paarden, groote spiegels, banken; hanglampen, stolpen, diverse meubilaire goederen, enz. behalve twee slavinnen afzonderlijk zijnde compleete lijfmeiden en sijn naaisters.

Voor een huis op de Groote Rivier, door den deurwaarder bij den raad van justitie, van diverse bij wege van executie achterhaalde goederen als: huismeeubelen, wagens, padden, jaccaten, goud- en zilverwerken, alsmede eene compleete chineesche speek.

VERKOP VAN GOEDEREN.

For Sale. Drawn Bills of the English Factory of Canton, at the Government of Calcutta, 30 days sight to the amount of 50,000 Sinec Rupees, by

N. CEZARD.

BATAVIA, 27 August 1833.

Op zaterdag den 14den september aanstaande, zal de notergeleekende, in hoedanigheid van geassumeerde executor in den boedel van wijlen den regent van Passaroeng van de Passaroeng alhier, openbaar verkopen, een partijtje sijn klijnt en eenige goederen.

P. VAN BEEB.

PASSAROENG, den 27sten augustus 1833.

den loop van de maand october, den dag nader te bepalen, zullen voor rekening van den gemeenschappelijken boedel van wijlen den Generaal Major *G. J. P. Holman*, worden verkocht de volgende vastigheden:

- 1ste. Het landgoed Tjiceroen, gelegen 14 palen boven Buitenzorg.
 - 2de. Het landgoed Klein Pondok Gedes, 7 palen boven Buitenzorg.
 - 3de. Het landgoed Tjicblong, bij de 25ste paal aan de weg naar Buitenzorg.
 - 4de. Het landgoed Nengewer, als voren.
 - 5de. Het woonhuis gelegen te Buitenzorg, thans geoccupceerd wordende door den weledelen gestrengen heer *B. J. Elias*.
 - 6de of laatste. Het woonhuis op Rijswijk.
- koopbrieven en conditie sijn na drie weken (gerekend heden den 31sten augustus 1833) bij het Vender Kantoor te zien.

van *Riemsdyk*, presenteert te koop sijn huis op de rivier, thans bewoond door docter *Dobbe*.

—*Veldman, Le Gorge en Co.*, hebben pas ontvangen goud galon van 1 tot 5 kant breed, goud- en silvordraad, goud- en silvordraad castille en molton dekens enz.

—*De Nijl, Brass en Co.*, hebben pas ontvangen gemakte kinderbroedjes, zwarte tulen en andere dames kleederen, zwarte tulle en kant aan het stuk, witte linnen vellen, peleries, spencers, gasen linten, benevens sijn manshemden, vesten, pantalons, bravatjes en extra sijn iersch linnen, alsmede Amerikaansche crackers en beschuit, hammen, rookvleesch, tongen, roxjnen in heele, halve en kwart kistjes, zouten, waaronder olijven, vruchten op brandewijn, mosterd, differente saucen, enz.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,
P. H. ONDERDEWIJNGAART GANJUS,
met
A. A. E. TAMISSET.

BATAVIA, 28 augustus 1833.

GEBOORTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene dochter, de echtgenote van

VAN OLPEN.

BATAVIA, 28 augustus 1833.

—Bevallen van eenen zoon, de echtgenote van

H. P. FOCQUIN.

BATAVIA, 29 augustus 1833.

—Bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenote van

VAN LAMMEREN.

WELTEVREDEN, 28 augustus 1833.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed *J. A. THOMAS*, in den ouderdom van slechts drie jaren en zeven maanden.

BATAVIA,
den 28sten aug. 1833.

J. A. THOMAS,
P. F. THOMAS, geb.
Dat.

—Heden overleed mijn geliefde echtgenoot, *Cornelis Sint Nicolaas.*

Debiteuren en Creditoren worden verzocht zich te voegen binnen zes weken, gerekend van heden bij de
Testamentaire executrice,
ELISABETH MENGAARS,
weduwe *Sint Nicolaas.*

WELTEVREDEN,
28 augustus 1833.

NAGELATEN BOEDEL.

De Weeskamer te Soerabaya, heeft bij haar eik en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den alhier overleden particulieren zeyarenden *Joseph P. J. J.*, om daarvan een gite of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden gerekend van heden.

SOERABAJA,
27 augustus 1833.

Namens de Weeskamer,
De Secretaris,
OOSTHOEK.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, pakketten voor bezoyen geopend sijn, om te werden verzonden:

- naar schip Kapitein
- Padang, Ned. bark *Rombing*, Rutter.
- Amsterdam, Breusch schip *Sophia*, Wemels.
- Idem, Amers schip *Copia*, Hoff.
- Nederland, dito schip *Ninus*, Gregerion.
- China, dito schip *Omega*, Bussel.
- Idem, dito schip *Merchant*, Lombard.
- Idem, dito schip *Niponset*, Hart.
- Canton, dito schip *Martha*, Dumares.
- Idem, dito schip *Colonel Howard*, Gatehell.
- Gottenburg, Zweeds schip *Venus*, H. Jans.
- Makassar, Ned. staats *Paduakang*, Betheder.

Riouw, dito prauw Paduakang, Sampson
Macao, Portug. schip Providencia, Figueiredo.
BATAVIA, De Postmeester,
den 29sten aug. 1833. P. A. BIK.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Schunten, repatrieert.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwe brood de 14 oncen	»	30	»	35	»	33½
Verkens-vleesch het katje	»	40	»	36	»	32
Ossen-vleesch het ♂	»	25	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst eerste soort per kojang	123	»	108	»	120	»
Idem tweede soort per kojang	112	50	96	»	120	»
Idem derde soort per kojang	101	»	84	»	120	»
Idem eerste soort per gantang (7½ picol)	»	54	»	24	»	»
Idem tweede soort per gantang	»	48	»	20	»	»
Idem derde soort per gantang	»	45	»	16	»	»
Koffij per piket	32	»	35	»	45	»
Klapper-olie per takker van 33 bottels	8	30	3	72	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels	6	85	3	72	5	28
Dempel-olie per piket	25	»	24	»	18	»
Brandhout per vadem van 18 voeten lang. 6 voeten hoog en 2 voeten breed	14	50	36	»	12	»

NB. Bevenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeld.

Aug. 26 Amerik. schip *T. Dickason*, Wandveight, van New-York den 2den juij, naar Canton.

Aug. 27—Amerik. schip *Van Couver*, Crooked, van Boston den 31sten mei, naar Canton.—Dito schip *Sabina*, McBeen, van New-York den 2den juij, naar dito.—Fransche schoener *Dodogne*, Le Roi, van Bourbon den 12den juij, naar dito.—Zr. Ms. schoener *Janus*, luitenant der 2de klasse Kool, van Padang den 18den dito.

Aug. 28—Amerik. schip *Paris*, Leack, van New-York den 19den mei, naar Batavia.—Dito schip *Ivorij*, Forleij, van Liverpool den 14den dito, naar dito.

Aug. 29—Praische brik *Heinrich*, J. Flemming, van Rotterdam den 26sten mei, naar Batavia.—Amerik. schip *Brighen*, Rogers, van Philadelphia den 22sten dito, naar Conton.

BATAVIA.

Aangekomen.

Aug. 27—Eng. schip *Jupiter*, W. J. S. Clark, van Sijdneij den 14den juij.—schip *Boeroeng*, F. W. Hermanni, van Sumanap den 22sten augustus.—bark *Rembang*, G. Rutter, van Soerabaija den 24sten dito, passagiers, de heeren Livingston en Laws.—brik *Dorothea*, W. Borgen, van dito den 24sten dito, passagiers, luitenant ter zee der 2de klasse P. J. Happel, de heeren Donker, van Teilingen, Verwoert, en de jonge heer de Bruin.—stoom-boat *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Samarang den 25sten dito, met Zr. Ms. troepen.—kottet *Goanek*, Kwee Kangsing, van dito den 24sten dito.

Aug. 28—brik *Indramajoe*, Thio Ngodjan, van Indramajoe den 27sten augustus, passagiers, de heeren J. B. de Calinne, J. M. Gann, mejuffrouw M. Snoek en 3 kinderen.—schip *Oemar Osman*, Sarief Kusim, van Cheribon den 24sten dito.

Aug. 29—brik *Dorothea*, J. C. Holtrop, van Indramajoe den 28sten augustus, passagier, de heer S. C. Badendick.—brik *Snoek*, Joempong, van Muntok den 8sten juij.

Vertrokken.

Aug. 28—Portug. brik *Eliza*, B. Batilho, naar Macao.

Aug. 29—Amerik. schip *Borneo*, C. Prescott, naar Passaroeang.—schip *L'Esperance*, J. Worthington, naar de Golf van Persien.—schip *Joedit Barie*, Said Japhar Bin Sech Segaf, naar Pamanoeakan.—brik *Patriot*, J. H. Laws, naar Soerabaija.

Aug. 30—Zweels. schip *Cicilia*, J. Lofgren, naar het eiland Onrust.—Portug. schip *Admiraal Buijskes*, J. A. da Costa, naar Macao.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Orestes*; schoener *Calijpso*; pineche No. 4; schepen Barou van der Capellen, Rosalie, Boeroeng, Boeroeng, Oemar Osman; barken Mathilda, Rembang; stoom-boat Van der Capellen; brikken Dankbaarheid, Tjoempo, Tjong Goan, Tartar, Allen, Koesu, Dorothea, Indramajoe, Dorothea, Snoek; schoeners Diana, Tai Lai; kottet Goanek.—Amerik. schepen Walter, Copia; Merchants, Omega, Martha, Neponset, Hebrew, Ninus; bark Suffolk; brik Colonel Howard.—Eng. schip *Jupiter*—Portug. schip *Providencia*.—Fransch. brik *Venus*.—Breemsch schip *Sophie*.—Frans. schip *Le Taijac*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Aug. 21—Amerik. schip *Martha*, B. Sampson, van Batavia den 17den augustus.

Aug. 22—brik *Dorothea*, W. Borgen, van Soerabaija den 20sten augustus, passagiers, de heer Donker en familie, luitenant ter zee P. Happel, en de heeren Verwoert en M. Lijall.

Vertrokken.

Aug. 23—bark *Radja Walie*, A. van Os, naar Soerabaija, Zr. Ms. troepen, passagier, de heer P. Berg.

Aug. 23—stoom-boat *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, Batavia, met Zr. Ms. troepen.—brik *Dorothea*, W. Borgen, dito, passagier, luitenant ter zee P. Happel, de heeren Verwoert en M. Lijall, Donker en familie, en de heer van Thijlingen en familie.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Aug. 20—Eng. brik *Lion*, W. Bathil, van Manilla den 11den juij.

Aug. 21—bark *Grace*, J. F. Grum, van Sumanap den 18den augustus.—Zr. Ms. schoener *Pilades*, luitenant der 1ste klasse tianse, van een kruistogt om de oost.

Vertrokken.

Aug. 20—brik *Dorothea*, W. Borgen, naar Samarang en Batavia, passagiers, luitenant der 1ste klasse Happel, de heer Donker en familie, en de heer Verwoert.—schoener *Dracke*, Hadjie Bahoeidin, naar Batavia.

Aug. 22—schip *Grace*, J. F. Grum, naar Batavia.

Aug. 23—bark *Thaodora*, J. Rough, naar Passaroeang en Batavia.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. brik *Meermin*; korvet *Zwalaw*; schoeners *Pilades*, *De ne*, *Pollux*, *Windhond*; transport-boat *No 4*; schepen *De Vrouw Maria*, *Abel Tasman*, *Willem Ernat*, *Holland*, *Jo Elizabeth*, *Dankbaarheid* aan de Nederlandsche Handel Maatschappij, *Rotterdams Welvaren*, *Zeemans Hoop*, *Olivier van Noord*, *Ma Hillegonda*, *Aurora*, *Walcheren*, *De Hoop van Alblasterdam*, *Lis sie*; barken *Concordia*, *Sheeva*, *Zephijr*; brikken *Teksing*, *lotta*, *Java*; schoeners *Polks*, *Monkeij*, *Calijpso*; galjas *Kim him*.—Eng. brik *Lion*; schoener *Aranze*.

HANDELSBERIGTEN.

Aangebragte en Uitgevoerde ladingen te BATAVIA den 28sten tot en met den 30sten augustus.

AANVOER.

29 Augustus. Van Sydney, met het Eng. schip *Jupiter*, W. G. C. Ballasc.

UITVOER.

28 Augustus. Naar Macao, met de Portug. brik *Eliza*, J. Bost, 122 katt. vogelnestjes, 20 el. laken, benevens de te Makassar, Timor Delle geladene artikelen.

28 Augustus. Naar Soerabaija, met Amer. schip *Borneo*, C. Prescott, 136 pic. tin, A. Meijer. 460 do. do., Forestier en Co.

Idem. Naar de Golf van Persien, met het Ned. Ind. schip *France*, J. Worthington, 3500 zk. siamesche suiker (uit het Entrepôt geladen), 200 75 koj. rijst, 180 zk. jav. suiker, Gevers en van Braam. 1560 pic. suiker, 2 kn. confituren, Wilson, Swish en Co. 14 kn. glaswerken, van Dasten.

29 Augustus. Naar Macao, met het Portug. schip *Admiraal De Costa*, 1001 pic. tin, 160 do. nagelen, 36½ do. notenmuscaat, 1499 gelnestjes, 49 do. tripang, 239 do. tontels, 65 do. zeegewas dindig, 245 do. lijn, 62½ do. langepeper, 218 katt. karot, staafgoud en goudwerken, 34904 zilveren en 82 gonde sp. 165 ducaten, 1269 gulden zilvergeld. Wijders diverse kleinigheden, (aan onderscheidene chinezen toebehoorende.)

B. beteekent: balen, pic. picols, kn. kisten, ks. kistjes, kojangs, kg. kogies, vn. vaten, vs. vastjes, kd. kramen, md. manden, kr. kruiken, pp. pijpen, ox. oxhoofden, ven, st. stuks, bs. bossen, dz. douzijn, lg. leggers, pk. pakken, th. thail, kar. karaat, katt. katties, fl. fl.

SCHEPEN in lading te BATAVIA.

Naar Nederland,	Amer. schip	<i>Ninus</i> , Gregerson.
„ Amsterdam,	„	<i>Copia</i> , Heys.
„ Idem,	Brem.	<i>Sophia</i> , Wessell.
„ Engeland,	Eng.	<i>Jupiter</i> , Clark.
„ Zweden,	Zweed. brik	<i>Venus</i> , Sjaine.
„ China,	Amer. schip	<i>Niponset</i> , Hunt.
„ Idem,	„	<i>Omega</i> , Russell.
„ Idem,	„	<i>Merchant</i> , Lombard.
„ Idem,	„	<i>Martha</i> , Dumaresq.
„ Idem,	„ brik	<i>Colonel Howard</i> , G.
„ Macao,	Portug. schip	<i>Providencia</i> , Figueiredo.
„ Padang,	Ned. Ind. bark	<i>Rembang</i> , Rutter.
„ Makasser,	„	<i>Paduakang</i> , B.
„ Riouw,	„	idem, <i>S.</i>
„ Soerabaija,	„	schip <i>Rosella</i> , J.
„ Samar. en Soerab.	„	schoen. <i>Diana</i> , J.
„ Samarang,	„	„ <i>The King</i> , Oij Klescong.
„ Cheribon,	„	brik <i>Tjimp</i> , J. Oan.